

Titel: Numerus og Genus, [optegnelser] 048-0260

Citation: "Numerus og Genus, [optegnelser] 048-0260", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 7.
Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_048-shoot-wacc-1992_0005_048_optegnelser_0260_p7_bP6_TB00001/facsimile.pdf (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

kan sige, at i et Flertal af hidtil observerede Tilfælde og derfor ogsaa i et sandsynligvis stort Antal Tilfælde, man vil komme til at observere, svarer bestemte Betydningskategorier til bestemte Bindingskategorier. Det er ikke nødvendigt, men det er i Reglen Tilfældet, og det viser sig derfor ogsaa, at de Størrelser, der kommer til at staa i "lille Gamma" (indgaaende paa een Gang homo- og heteronxuel Direktion), sædvanligvis er de Størrelser, som den klassiske Lingvistik ud fra semantisk Udgangspunkt betegner som Genus og Numerus, og de tilsvarende extense Størrelser (som paa een Gang indgaar homo- og heteronxuel Binding) er Aspekt og Tempus. Det er dem, som ogsaa fra semantisk Synspunkt i den klassiske Lingvistik bestemmes som Aspekt og Tempus.

Naar man prøver at give en semantisk Bestemmelse af disse Kategorier, maa man ogsaa at frægge saale den under hensigtsmæssige Synspunkter og indføre visse Termini, som giver Kendsmærker eller Forestillinger om, hvad det er for Betydningsindhold der kan lægges i disse Kategorier. Man abstraherer ud fra de forefundne Særbetydninger til nogle mere luftige Kategoribetydninger. Om Berettigelsen heraf skal jeg tale om lidt igen; jeg mener, lige saa lidt som andre, at man kan lade være med det, men jeg mener ganske vist ikke, man skal drive den Unfug, som det somme Tider er sket. Vi har 3 Dimensioner: Første Dimension er en Modstning mellem diskret og kompakt, altsaa noget, som fordeleler sig som en diskret Mængde, i Modstning til noget, der fremtræder som et kompakt Hele:

Dette vilde være et idealt Pluralis og et idealt Singularis.

Naturligvis kan man ikke blive staaende ved den Definition af Numerus, der siger, at der er Tale om et Talforhold i egentlig Forstand; foruden Tal er der Tale om meget andet. Ved Hjælp af de her fremsatte Begreber og Termini kan man forklare Særanvendelser, som f. Eks. pluralis majestatis og det redaktionelle vi: Det er ligesom man faar Personligheden til at ^{diskrete} evaporere, opløses den i ~~forvekslelige~~ Bestanddele, saaledes at en mindre, kompakt Forestilling strækkes.